

УДК 347.451:339.37

Ана Паєнок,

здобувач

Науково-дослідного інституту приватного права
і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака
Національної академії правових наук України

ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРЕДМЕТА ДОГОВОРУ РОЗДРІБНОЇ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ ЯК ОДНІЄЇ З ЙОГО ІСТОТНИХ УМОВ

Стаття присвячена аналізу особливостей предмета договору роздрібною купівлі-продажу товарів як однієї з його істотних умов, яка характеризує вказаний договір як окремий вид договору купівлі-продажу товарів. Досліджено дискусійні теоретичні аспекти щодо розуміння предмета договору роздрібною купівлі-продажу товарів, що дало можливість розкрити його сутність та проаналізувати складові елементи, притаманні предмету договору роздрібною купівлі-продажу товарів.

Ключові слова: договір роздрібною купівлі-продажу товарів, істотні умови договору роздрібною купівлі-продажу, предмет договору роздрібною купівлі-продажу, товар у договорі роздрібною купівлі-продажу товарів.

Постановка проблеми. У сучасних умовах ведення людського побуту саме договір роздрібною купівлі-продажу товарів допомагає кожному учаснику суспільних відносин задовольняти свої потреби у набутті тих чи інших благ, що підкреслює його вагомий роль у повсякденному житті людей. Сьогодні неможливо уявити існування та розвиток ринкової економіки без договору роздрібною купівлі-продажу товарів, який є одним із наймасовіших договорів.

Водночас масова затребуваність договору роздрібною купівлі-продажу товарів та невпинний розвиток технічного прогресу ставить перед законодавцем завдання забезпечити високий та якісний рівень правового регулювання відносин між його учасниками, що робить актуальним подальше дослідження цього правового інституту.

Аналіз останніх досліджень. Дослідження окремих питань, пов'язаних з укладенням та виконанням договору роздрібною купівлі-продажу товарів, присвячена низка наукових праць як українських, так зарубіжних учених-цивілістів, які зробили вагомий внесок у розвиток досліджуваного договору. Серед них, зокрема: О. В. Дзера, В. В. Луць, В. І. Борисова, Т. В. Бондар, Н. С. Кузнецова, В. В. Вітрянський, М. А. Шевченко, В. П. Грібанов, М. І. Брагінський, С. С. Бичкова, Я. М. Шевченко та інші.

Однак, незважаючи на проведені дослідження, актуальним залишається подальше вивчення й аналіз договору роздрібною купів-

лі-продажу товарів, адже сьогодні існують ще не вирішені проблемні питання, пов'язані з особливостями нормативно-правового регулювання вказаного договору.

Метою статті є дослідження особливостей предмета договору роздрібною купівлі-продажу товарів як однієї з його істотних умов крізь призму доктрини права та законодавства України.

Виклад основного матеріалу. Істотні умови договору відіграють важливу роль для будь-якого цивільно-правового договору, адже у разі їх відсутності чи непогодженні зі сторонами договір не може вважатися укладеним і породжувати виникнення цивільно-правових зобов'язань між сторонами.

Зазначене підтверджується аналізом змісту частини 1 статті 638 Цивільного кодексу України (далі – ЦК), у якій момент укладення договору пов'язується з моментом досягнення сторонами у належній формі згоди з усіх істотних умов договору [1]. Тобто сутність істотних умов полягає в їх обов'язковості для набуття договором ознак укладеності [2, с. 93].

На важливе місце істотних умов у договорі вказує Ю. О. Заїка, зазначаючи, що істотні умови договору відображають природу договору, а відсутність будь-якої з них не дає сторонам виконати їхні обов'язки, які покладаються на них договором [3]. Відповідно до частини 1 статті 638 ЦК істотними умовами договору є умови про предмет договору,

умови, що визначені законом як істотні або є необхідними для договорів даного виду, а також усі ті умови, щодо яких за заявою хоча б однієї зі сторін має бути досягнуто згоди [1].

На підставі наведеного законодавчого положення в юридичній літературі істотні умови поділяють на чотири групи, а саме: 1) умови про предмет договору; 2) умови, визначені законом як істотні; 3) умови, необхідні для договорів певного виду; 4) умови, щодо яких за заявою хоча б однієї зі сторін має бути досягнуто згоди [4, с. 165].

За загальним правилом, основними істотними умовами будь-якого з видів договору купівлі-продажу є умови про предмет та ціну. Доки сторони не дійдуть згоди щодо цих двох умов, договір не може вважатися укладеним, незважаючи на погодження всіх можливих інших умов [5, с. 4].

Таким чином, умова про предмет договору роздрібної купівлі-продажу товарів є однією з основоположних умов, погодження якої є необхідним для того, щоб договір був укладеним. У юридичній літературі висловлюється також думка, що умова про предмет договору вказує на сутність (тип та вид) зобов'язання, яке породжується договором [6, с. 94-95]. Окрім того, як слушно зазначає

О. С. Яворська, чітко та однозначно розуміння предмета й об'єкта договору має велике практичне значення, оскільки договір вважається неукладеним, якщо не визначено його предмет [7, с. 21].

Враховуючи наведене, вважаємо за необхідне аналіз питання про предмет договору роздрібної купівлі-продажу товарів розпочати з доктринального аналізу думок цивілістів щодо розуміння терміна «предмет договору» загалом.

Сьогодні у доктрині права серед науковців відсутнє єдине розуміння щодо поняття предмета договору та його внутрішньої структури. Одні науковці предметом договору вважають матеріальний об'єкт, щодо якого виникають цивільно-правові відносини сторін договору. Так, зокрема,

М. М. Агарков предметом договору вважав певну річ, із приводу якої сторони укладають договір [8, с. 239-240]. С. А. Денисов предметом договору називає майно, яке одна сторона зобов'язується передати іншій стороні, майнові права, виконані роботи, а також виключні права [9, с. 205].

Інші вчені до предмету договору відносять дії, які сторони мають вчинити. Наприклад, на противагу позиції, що предметом договору є об'єкт матеріального світу, С. Шимон зазначила, що визначення предмета речі не дає ніякого уявлення щодо природи відносин, які виникають на основі укладе-

ного договору, адже річ може передаватися у власність, користування, на зберігання тощо. Автор вважає, що конкретизація мети договору відбувається внаслідок визначення питання, що саме сторони домовляються робити із цією річчю, а тому предметом договору вона вважає дію, яку необхідно вчинити задля досягнення мети договору. У поійменованих договорах така дія відображена у законодавчій дефініції договору [10, с. 61, 63]. Прихильником такої позиції є також В. В. Вітрянській, який предметом договору визначає дії, які повинна вчинити зобов'язана сторона [11, с. 78-79].

Серед науковців існує ще й третя позиція щодо предмета договору, суть якої полягає в тому, що предмет договору має складну конструкцію, а отже, окрім дій, які мають вчинятися сторонами, до нього необхідно відносити і речі матеріального світу, стосовно яких вчиняються такі дії. Так, Ф. І. Газве до предмета цивільно-правового договору відносив дії, які повинен вчинити боржник, і водночас об'єкт, на який спрямовані дії [12, с. 26].

Цікава позиція висловлена О. А. Сурженко. Так, автор вказує, що предмет договору завжди є ідентифікуючою особливістю і залежно від виду договору його предмет може містити як два елементи одночасно, так і один. На думку

О. А. Сурженко, у предметі договорів купівлі-продажу, поставки тощо міститься два елементи – дії сторін і річ, для договору підряду – дії сторін та те, на що вони спрямовані, а от у предметі договору доручення чи перевезення міститься один елемент – дії, до яких зобов'язуються сторони [13, с. 133, 134-135].

Аналіз статті 656 ЦК дає можливість зробити висновок, що законодавець під предметом договору купівлі-продажу має на увазі лише об'єкт матеріального світу (тобто товар, майнові права та право вимоги) і не вважає складником предмета договору дії сторін. Так, відповідно до статті 656 ЦК предметом договору купівлі-продажу є: 1) товар, який є у продавця на момент укладення договору; 2) товар, який буде створений (придбаний, набутий) продавцем у майбутньому; 3) майнові права; 4) право вимоги [1].

Вочевидь, таке законодавче формулювання предмета договору купівлі-продажу вплинуло на те, що в юридичній літературі все частіше трапляється звужений підхід до цього поняття і до предмета договору купівлі-продажу відносять лише майно (товар). Так, зокрема, О. О. Полуніна предметом договору купівлі-продажу визначає майно (товар), яке визнане об'єктом права власності і не вилучене з товарообігу, а також майнові права та «майбутні речі» [14, с. 170].

Інше бачення висловлював М. І. Брагінський, а саме: у правовідносинах, які випливають із договору купівлі-продажу товарів, присутні два роди об'єктів: об'єктом першого роду є дії зобов'язаної сторони, а роль об'єкта другого роду відіграє річ, яка у результаті таких дій повинна бути передана [15]. Автор також вказує, що предмет будь-якого договору повинен виражати його мету [16, с. 13]. На важливості визначеності мети договору наголошує В. В. Луць, який зазначає, що правова мета договору є класифікаційним критерієм, що формує систему цивільно-правових договорів, яка охоплює всі види договорів, передбачених цивільним законодавством [17, с. 430]. Класифікуючи договори на типи, підтипи, види та підвиди, В. М. Бервено також використовує як класифікаційний критерій мету договору, поділяючи договори за спрямованістю зобов'язання [18, с. 218, 222–224]. Таким чином, узагальнюючи наведені позиції вчених, можна дійти висновку про вирішальну роль предмета договору для класифікації договорів, адже він фактично є одним з основних критеріїв для їх поділу та розмежування.

Вдалою, на наш погляд, є позиція М. М. Гудими, який вказує, що поєднання дій та майна, об'єктів навколишнього світу як складників предмета договору дозволить однозначно виокремити договірні типи та види в теорії цивільного права та визначити вид кожного укладеного цивільно-правового договору. Тому тільки наявність цих двох елементів у визначенні предмета договору може дати вичерпну інформацію про будь-який договір [19, с. 185].

Характеризуючи договори про передачу майна у власність, О. С. Яворська дотримується позиції про складний предмет цих договорів, вказуючи, що їх предметом є не тільки майно, а й дії сторін, спрямовані на передачу майна у власність. Зокрема, автор дійшла висновку, що предметом договору купівлі-продажу є товар, а також дії продавця щодо передавання товару у власність та покупця – щодо оплати товару [20, с. 16].

Із такою позицією погоджуємось і ми, вважаючи, що до предмета договору роздрібної купівлі-продажу товарів, як і до предмета договору купівлі-продажу загалом, окрім самого товару, необхідно відносити і дії сторін, а саме: дії продавця з передачі товару, а також дії покупця з прийняття та оплати товару.

Фактично специфіка товару, який є складовою частиною предмета договору роздрібної купівлі-продажу товарів, полягає в тому, що він може виступати одним із критеріїв для виділення виду договору роздрібної ку-

півлі-продажу товару з-поміж інших договорів купівлі-продажу. Так, порівняно з іншими договорами цієї групи, товар має чітко сформовану ціль використання (особисте, домашнє чи інше використання, не пов'язане з підприємницькою діяльністю), чим індивідуалізує цей вид договору.

Таким чином, у предмет договору роздрібної купівлі-продажу товару, окрім дій сторін (які у всіх договорах купівлі-продажу спрямовані на передачу майна у власність від однієї сторони до іншої), необхідно включати і товар.

Водночас, розглядаючи питання, пов'язане з предметом договору роздрібної купівлі-продажу, неможливо залишити поза увагою таку його складову частину, як товар, та того, що під ним необхідно розуміти у досліджуваному нами договорі.

Категорія «товар» є предметом вивчення не лише юридичної науки, але й економічної, а тому з метою окреслення основних сутнісних характеристик, яким має відповідати об'єктивно існуюче явище для того щоб вважатися товаром, пропонуємо проаналізувати основні підходи до розуміння цього поняття.

Говорячи про економічний підхід до розуміння терміна «товар», варто зазначити, що під ним в економічній науці переважно прийнято розуміти все, що призначене для задоволення певної потреби і пропонуване на ринку для продажу [21, с. 51]. Доволі розширене трактування терміна «товар» надав економіст

А. А. Чухно, вказавши, що товар – це форма продукту праці, який має свої характерні риси, зокрема: а) він призначений не для власного споживання, а для обміну, продажу; б) він має здатність задовольняти певну потребу, що формує його споживчу вартість [22, с. 102].

Узагальнюючи наведені економічні підходи, можна простежити, що в економічній доктрині трактування терміна «товар» є доволі схожим та не містить особливих розбіжностей. Тобто переважає позиція, що, аби те чи інше явище вважалося товаром, йому повинні бути притаманні дві основні властивості, а саме: наявність здатності до обміну чи продажу та наявність споживчої вартості, яка формується, якщо це благо здатне задовольняти певні потреби суспільства.

Схоже трактування поняття «товар» міститься і в юридичній доктрині. Так, наприклад, Г. Ф. Шершеневич вважав, що товаром є те, що здатне бути предметом обміну та володіє міною вартістю. Вчений вказував, що жодне благо у разі його загальнодоступності не може стати товаром. Так, вода у морі сама по собі товаром не є, однак, коли застосову-

ється людська праця, аби доставити цю воду тим, хто її потребує, таке благо здатне перетворитися на товар [23, с. 7].

Не менш цікаву позицію щодо змісту поняття «товар» висловив

В. П. Барбара, який під ним розуміє окремі речі або їх сукупність (об'єкти природного походження та створені людиною матеріальні блага), які здатні за своїми властивостями задовольняти потреби людей [24, с. 241].

У ЦК сьогодні відсутня дефініція, у якій можна віднайти тлумачення терміна «товар» як складової частини предмета договору купівлі-продажу загалом. Водночас аналіз положень частини 1 статті 655 ЦК дає змогу висловити думку, що законодавець, вживаючи поряд із терміном «майно» термін «товар», дещо прирівнює їх між собою за змістовим навантаженням.

Відповідно до частини 1 статті 190 ЦК майном як особливим об'єктом вважається: окрема річ, сукупність речей, а також майнові права та обов'язки [1]. Вочевидь, саме це сформувало у юридичній доктрині поширену позицію, відповідно до якої товаром у договорах купівлі-продажу необхідно вважати майно у вигляді речей, сукупності речей, майнових прав та обов'язків [25, с. 33].

Під час аналізу чинного законодавства України все ж неодноразово трапляється визначення терміна «товар».

Так, для прикладу, визначення поняття «товар» знаходить своє відображення у ЗУ «Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту» [26] та ЗУ «Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту» [27]. У вказаних нормативно-правових актах однаково розкривається зміст поняття товар, яким вважається будь-яка продукція, призначена для продажу.

Дещо інша дефініція поняття «товар» міститься у ЗУ «Про зовнішньоекономічну діяльність», у якому під товаром розуміється будь-яка продукція, послуги, роботи, права інтелектуальної власності та інші немайнові права, призначені для продажу (оплатної передачі) [28]. Однак, як дуже вдало було зазначено Р. Ю. Ханік-Посполітак, таке трактування терміна «товар» є занадто широким, оскільки надання послуг та виконання робіт стають можливими за рахунок договору купівлі-продажу, що робить, по суті, непотрібними групи договорів про виконання робіт та надання послуг, а це по своїй суті суперечить самій структурі договірного права. Тому таке визначення необхідно вважати адаптованим не до приватноправових відносин, а до проблематики регулювання зовнішньоекономічної діяльності [29, с. 65].

На основі проаналізованих норм, викладених у чинному законодавстві України, та позицій науковців стосовно змісту поняття «товар» хочемо висловити власне бачення того, що варто вважати товаром у договорі роздрібної купівлі-продажу товарів. Безперечно, важко уявити, що за договором роздрібної купівлі-продажу можливо на оплатній основі передавати у власність покупцю майнові права чи обов'язки, оскільки їх навряд чи можливо буде використовувати з дотриманням цільового спрямування, що імперативно встановлене у статті 698 ЦК. Йдеться про особисте домашнє чи інше використання, що не пов'язане зі здійсненням підприємницької діяльності. А тому, на наш погляд, товаром у договорі роздрібної купівлі-продажу варто вважати річ чи сукупність речей, у тому числі майбутні речі, із встановленою грошовою вартістю (ціною), які не вилучені з товарообороту і здатні за своїми якісними та кількісними характеристиками задовольняти потреби покупців у особистому, домашньому чи іншому використанні, не пов'язаному з одержанням прибутку за рахунок їх подальшої реалізації чи передачі у користування третім особам.

Висновок

Таким чином, предмет договору роздрібної купівлі-продажу товарів, як одна із його основоположних істотних умов, повинен включати в себе не лише товар, але й дії сторін щодо його прийняття та передачі, що цілісно відобразатиме його мету. Водночас специфіка товару як складового елементу предмету договору роздрібної купівлі-продажу є одним із тих критеріїв, за допомогою яких договір роздрібної купівлі-продажу товарів виділяється в окремий вид договорів купівлі-продажу, оскільки порівняно з іншими договорами цієї групи товар має чітко сформовану ціль використання, що індивідуалізує цей вид договору.

Список використаних джерел:

1. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 435-IV (у редакції від 19.10.2016). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення 26.11.2016).
2. Сібільов М. Зміст цивільно-правового договору / М. Сібільов // Вісник академії правових наук України. – 2003. – №1 (32). – С. 93–99.
3. Заїка Ю. О. Українське цивільне право : навчальний посібник [Електронний ресурс] / Ю. О. Заїка. – К : Правова єдність, 2008. – Режим доступу : http://pidruchniki.com/1398062744927/pravo/zagalni_polozhennya_pro_dogovori#749 <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення 26.11.2016).

4. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України : у 2-х т. / відп. ред. О. В. Дзера, Н. С. Кузнецова, В. В. Луць. – К. : Юрінком-Інтер, 2005. – Т. 2. – 1088 с.
5. Договір купівлі-продажу / Л. М. Горбунова, С. В. Богачов, І. Ф. Іванчук, Ю. В. Трало; М-во юстиції України. – К. : ТОВ «Поліграф експрес», 2006. – 61 с.
6. Борисова В. І. Цивільне право України : підручник : у 2-х т. / [В. І. Борисова, Л. М. Баранова, І. В. Жилінкова]; відп. ред. В. І. Борисова, І. В. Спасібо-Фатєєва, В. Л. Яроцький. – К. : Юрінком Інтер, 2007. – Т. 2. – 552 с.
7. Яворська О. С. Договірні зобов'язання про передавання майна у власність: цивільно-правові аспекти : монографія / О. С. Яворська. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2009. – 384 с.
8. Агарков М. М. Избранные труды по гражданскому праву : в 2-х т. / М. М. Агарков. – М. : АО «Центр ЮрИнфоР», 2002. – Т. 1. – 490 с.
9. Денисов С. А. Некоторые общие вопросы о порядке заключения договора. Актуальные вопросы гражданского права / С. А. Денисов ; отв. ред. М. И. Брагинский. – М. : Статут, 1998. – С. 229–275.
10. Шимон С. Об'єкт і предмет договору і цивільного правовідношення: нотатки для наукової дискусії / С. Шимон // Юридична Україна. – 2011. – № 4. – С. 58–64.
11. Витрянский В. В. Существенные условия договора в отечественной цивилистике и правоприменительной практике / В. В. Витрянский // Вестник Высшего арбитражного суда Российской Федерации. – 2002. – № 6. – С. 86–146.
12. Гавзе Ф. И. Обязательственное право (общие положения) / Ф. И. Гавзе. – Минск : Из-во БГУ им. В.И. Ленина, 1968. – 128 с.
13. Сурженко А. О. К вопросу о предмете договора в гражданском праве / А. О. Сурженко // Проблемы законности : респ. міжвідом. наук. зб. / відп. ред. В. Я. Тацій. – Х. : Нац. юрид. акад. України, 2002. – Вип. 53. – С. 132–137.
14. Полуніна О. О. Предмет договору купівлі-продажу / О. О. Полуніна // Наук. вісник Ужгород. нац. ун-ту. – 2014. – Вип. 29. – Т. 1. – С. 168–171. – (Серія: Право).
15. Брагинский М. И. Договорное право. Кн. 2. Договоры о передаче имущества [Электронный ресурс] / М. И. Брагинский, В. В. Витрянский. – М. : Статут, 2000. – Режим доступа : <http://www.slideshare.net/Callfemida/2-10886624>.
16. Брагинский М. И. Договорное право. Кн. 1. Общие положения / М. И. Брагинский, В. В. Витрянский. – 3-е изд. – М. : Статут, 2011. – 847 с.
17. Луць В. В. Сучасна класифікація договірних прав в Україні: здобутки і проблеми / В. В. Луць // Вісник Академії правових наук України. – 2003. – № 2 (22). С. 424–437.
18. Бервено С. М. Проблемы договорного права Украины : монографія / С. М. Бервено. – К. : Юрінком Інтер, 2006. – 392 с.
19. Гудима М. М. До питання про поняття предмету цивільного договору / М. М. Гудима // Наук. вісник Ужгород. нац. ун-ту. – 2014. – Вип. 23. – Ч. І. Т. 1. – С. 182–186. – (Серія: Право).
20. Яворська О. С. Договірні зобов'язання про передавання майна у власність: цивільно-правові аспекти : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра юрид. наук : спец. 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право» / О. С. Яворська. – К., 2011. – 38 с.
21. Чучмарьова С. Ю. Підходи до визначення нового товару [Електронний ресурс] С. Ю. Чучмарьова. – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/15685/1/7-Chuchmarova-20-21.pdf> (дата звернення 24.11.2016).
22. Основи економічної теорії : підручник / А. А. Чухно, П. С. Єщенко, Г. Н. Клишко [та ін.]; відп. ред. А. А. Чухна. – К. : Вища шк., 2001. – 606 с.
23. Шершеневич Г. Ф. Учебник русского гражданского права / Г. Ф. Шершеневич. – М. : Фирма «Спарк», 1995. – 566 с.
24. Проблемні питання у застосуванні Цивільного і Господарського кодексів України / [А. Г. Ярема, В. П. Барбара, Л. І. Григор'єва, В. І. Гуменюк та ін.]; відп. ред. А. Г. Ярема, В. Г. Ротань. – К. : Реферат, – 2005. – 336 с.
25. Вавженчук С. Я. Логічні межі понять сторін та предмета договору як елементів договору купівлі-продажу / С. Вавженчук // Адвокат. – 2010. – № 3 (114). С. 31–34.
26. Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту : Закон України від 22.12.1998 № 330-XIV (у редакції від 11.08.2013) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/330-14> (дата звернення 26.11.2016).
27. Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту : Закон України від 22.12.1998 № 331-XIV (у редакції від 11.08.2013) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/331-14> (дата звернення 26.11.2016).
28. Про зовнішню економічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 № 959-XII (у редакції від 15.09.2016) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/959-12> (дата звернення 26.11.2016).
29. Ханик-Посполітак Р. Ю. Поняття та предмет договору купівлі-продажу в Українському та європейському праві: порівняльний аналіз / Р. Ю. Ханик-Посполітак // Наукові записки. – 2009. – Т. 90. Юридичні науки. – С. 64–67.

Статья посвящена анализу особенностей предмета договора розничной купли-продажи товаров как одного из его существенных условий, характеризующего указанный договор как отдельный вид договора купли-продажи товаров. Исследованы дискуссионные теоретические аспекты относительно понимания предмета договора розничной купли-продажи товаров, что позволило раскрыть его сущность и проанализировать составляющие элементы, присущие предмету договора розничной купли-продажи товаров.

Ключевые слова: договор розничной купли-продажи товаров, существенные условия договора розничной купли-продажи, предмет договора розничной купли-продажи, товар в договоре розничной купли-продажи товаров.

The Article is dedicated to the analysis of the peculiarities of the subject of Agreement of Retail Sale and Purchase of Goods as one of significant conditions which characterize the indicated agreement as the separate type of sales and purchase agreement of goods. Arguable theoretical aspects are researched regarding the understanding of the subject of Agreement of Retail Sale and Purchase of Goods, what gave an opportunity to determine its meaning and to analyze the components characteristic to the subject of Agreement of Retail Sale and Purchase of Goods.

Key words: Agreement of Retail Sale and Purchase of Goods, significant conditions of Agreement of Retail Sale and Purchase of Goods, subject of Agreement of Retail Sale and Purchase of Goods, goods in the Agreement of Retail Sale and Purchase of Goods.

